

EVALUARE NAȚIONALĂ– 2010
Probă scrisă la LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ
Clasa a VIII-a

MODEL

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- *Savorre subijèktură si musujutne. E butăqo vaxt si 2-e orenqo.*
- *Den pen 10 pùnkture ivăthe.*

SUBIECTUL I

I. TEXT

“Savore manuša lien e čhavenθar so dine e daden”

Jekh rrom sasas prandizme jekhe but šukare rromnăça thaj khethanes sasas len jekh efta beršenqo čavorro. E rromnă čí plačolas lan kă o phuro bešelas lença anθ-o kher thaj phenel e romesqe:

- Me na kamav tire dades amença anθ-o kher, ñnger les kaj kames. O rrom liel pesqe dades thaj thol les anθ-e grastenqi štála.

Kothe, bičhalelas lesqe te xal thaj te piel. Kadja, nakhle maj but dësa, kana o phuro but xolăvdo, rovelas thaj delas armană pesqe phurimata.

Kana avilăš o šilalo ivend, thaj vi o baro šil, o rrom anel pesqe godĭ e phuresθar thaj phenel pesqe čhavesqe:

- Čhavela, za thaj ingăr e phuresqe jekh ponăva te patărel pes laça, avela lesqe šil.

O čhavo liel jekh ponăva, čhinel la anθ-e dujenθe thaj ingărel jekh paš e phuresqe. O dad dikhel thaj, kana avel anθar i štála, pučhel les:

- Sosθar čí ingărdăn sa i ponăva e paposqe thaj muklăn khate jekh paš?

O čavorro amboldel sig pesqe dadesqe:

- Mukhlem jekh paš ponăva te avel vi man anθar tuθe kana phurōsa!

Kana o rrom šundăš kadala lava, gelo thaj andăš e phures palem anθ-e lenqo kher.

„So tut na čajĭl tut avresqe na ker!”

Întrebarea nr. 1

Alosar e vèrbură / e kernavnă anθar kadava tèksto! Panze verburençar - palal tumaro alosaripen – keren veste propozicie! **5 puncte**

Întrebarea nr. 2

Arakh, kadale tekstosθe, e fòrme ka-o dativo! **5 puncte**

Întrebarea nr. 3

Arakh, kadale tekstosθe, e adžektivură thaj ker lença aver propozicie! **5 puncte**

Întrebarea nr. 4

Rode kaj si e navnă / e substantivură anθ-o dino tèksto thaj sikaven lenqo gin vi ling (te si ka-o jekhipen vaj ka-o butipen, te sine muršikane vaj zuvlikane navnă). **5 puncte**

Întrebarea nr. 5

Arakhen e artikulură anθar kadava tèksto thaj phenen te sine *definito* (o, i, e/le) vaj *bidefinito* (jekh, nište)! **5 puncte**

Întrebarea nr. 6

Paruven kadala lava, arakhindoj aver sinonimură, variante, fòrme!
čí, plačolas, lan, kă, ñnger, štála, dësa, xolăvdo, ponăva, khate, gelo

Ekzèmplo: *ci* = na, ni, ma

5 puncte

Întrebarea nr. 7

So tu xatãres anθar o godãver phenipen „*So tut na çajlöl tut avresqe na ker!*”? Xramosar sóve propozicienθe tire idèe!

15 puncte

Întrebarea nr. 8

So tu xatãres anθar o godãver phenipen “*Savore manuša lien e çhavenθar so dine le daden*”?

15 puncte

Întrebarea nr. 9

Vakãr, panze propozicienθe, palal o respèkto anθar tiri famìlia!

15 puncte

Întrebarea nr. 10

Prinzares vi aver kasave literaturikane prodùkcie, dikhindoj i sasti edukàcia familiaθe? Sar si te phiraven pen e manuša le phurença?

15 puncte